

OSNOVE STATISTIČKE FIZIKE DRUGI DOMAĆI ZADATAK

Datum: 13. decembar 2019.

Rok za predaju: 13. januar 2020. u 11¹⁵

Zadatak 1. Skicirati faznu trajektoriju i izračunati kako se sa vremenom menja diferencijalni element fazne zapremine za česticu koja se kreće u sredini u kojoj deluje sila trenja proporcionalna kvadratu brzine, sa koeficijentom proporcionalnosti km (m je masa čestice, a k poznata konstanta). U početnom trenutku, čestica je imala brzinu intenziteta v_0 .

Zadatak 2. Odrediti zapreminu faznog prostora koja odgovara svim mogućim stanjima relativističke čestice sa energijama manjim od neke fiksirane vrednosti E . Naći broj mikrostanja fotona u intervalu energija $(E, E + dE)$. Pri ovome imati u vidu da se fotoni mogu naći u dva stanja sa različitom polarizacijom.

Zadatak 3. Pokazati da za sistem koji je opisan kanonskim ansamblom važi relacija:

$$\overline{(E - \bar{E})^2} = kT^2 C_V,$$

gde je E energija sistema, T temperatura, a C_V toplotni kapacitet sistema pri konstantnoj zapremini.

Zadatak 4. Odrediti statističku sumu, unutrašnju energiju i entropiju stuba jednoatomskog idealnog gasa visine h i površine poprečnog preseka A u polju Zemljine teže. Gas se sastoji od N molekula i temperatura mu je T , a masa jednog molekula iznosi m .

Zadatak 5. Idealni paramagnet sastoji se od N čestica spina $1/2$. Energijski nivoi jedne takve čestice se u konstantnom magnetnom polju indukcije B cepaju na po dva nivoa, čije su energije $E_1 = -\mu B$ i $E_2 = \mu B$, pri čemu μ i $-\mu$ predstavljaju paralelnu, odnosno antiparalelnu projekciju magnetnog momenta čestice na pravac vektora magnetnog polja. Smatrajući da se sistem čestica nalazi na temperaturi T i da se može opisati kanonskom raspodelom, naći entropiju i disperziju energije datog sistema.

Napomena: Prilikom izrade zadatka, skicirati odgovarajuće slike svuda gde je potrebno, i ukratko objasniti uvedene veličine, netrivialne korake u računu, kao i fizičke procese koji se u zadatom problemu odvijaju.